

چکیده

مقدمه:

اکینوкокوس گرانولوزوس، عامل ایجاد کننده هیداتیدوزیس در انسان و دام بوده و کوچکترین سستودی است که از اهمیت پزشکی زیادی برخوردار است. انگل، در اکثر مناطق کشور یافت می شود و منطقه آذربایجان یکی از مناطق با آلودگی بالا به شمار می رود. مطالعه حاضر با هدف تعیین ژنوتایپ عامل عفونت های انسانی در منطقه آذربایجان، طراحی و انجام گردید.

مواد و روش ها:

در این مطالعه توصیفی مقطعی، تعداد ۵۵ نمونه بلوک پارافینی کیست هیداتیک بیماران جراحی شده در سال ۹۱-۹۲ در بیمارستان امام رضا (ع) تبریز انتخاب و با استفاده از روش میکروسکوپی کیست هیداتیک بودن آنها تأیید شد. اطلاعات دموگرافیک بیماران، اعم از محل قرار گیری کیست، محل زندگی بیمار، جنسیت و سن از پرونده آنها استخراج گردید. جهت شناسایی سوش های انگل از روش PCR-RFLP استفاده گردید و از پرایمرهای اختصاصی قطعه ITS1 برای PCR و از آنزیمهای *HpaII* و *RsaI* برای هضم آنزیمی استفاده شد.

نتایج:

از کل ۵۵ نمونه کیست هیداتیک، تمام نمونه ها مربوط به ژنوتیپ گوسفندی-سگی یا G1 تشخیص داده شد. بر اساس تفکیک نوع ارگان آلوده از مجموع ۵۵ مورد بررسی شده، ۲۹ مورد (۵۲/۷۲٪) از ریه، ۱۶ مورد (۲۹/۱٪) از کبد، ۳ مورد (۵/۴۵٪) از طحال، ۳ مورد (۵/۴۵٪) از کلیه و از قلب، پانکراس، مغز و استخوان فمور هر کدام یک مورد (۱/۸۱٪) جداسازی شده بودند. فراوانی هیداتیدوز بصورت معنی داری در افراد ساکن شهر کمتر از افراد ساکن روستا مشاهده گردید ($P=0.013$; OR= 0.599; 95%CI:0.28, 1.27).

نتیجه گیری:

بااستناد بر نتایج مطالعه حاضر و مطالعات پیشین می توان نتیجه گرفت که در آذربایجان شرقی اکثریت کیست های هیداتیک انسانی، ناشی از ژنوتیپ گوسفندی اکینوкокوس گرانولوزوس میباشد که دلالت بر چرخه گوسفندی-سگی این انگل دارد.

کلمات کلیدی: اکینوкокوس گرانولوزوس، کیست هیداتیک، G1، هیداتیدوزیس، ایران